

Hangok Ukrajnából

A kaliforniai Berkeley Egyetem egyik könyvtárosa kezdeményezésére háromszáz könyvtáros gyűlt össze virtuálisan 2022. április 6-án, szerdán egy nemzetközi Zoom-eseményen, hogy ukrán kollégák személyes beszámolóit alapján tájékozódjon Ukrajna orosz megszállásáról és annak a könyvtárakat is érintő, pusztító hatásairól.

Megnyitóbeszédében Okszana Bruj, az Ukrán Könyvtári Szövetség elnöke kiemelte, mennyire fontos, hogy minél több ember értesüljön a valós ukrainai történésekről a világ minden táján. Külön hangsúlyozta a könyvtárosok meghatározó szerepét a pontos tájékoztatásban. Ukrajna orosz megszállásának rövid összefoglalója után képeket mutatott a borzalmas pusztításról és népiirtásról, az emberek szenvedéséről és az orosz hadsereg által okozott, felbecsülhetetlen károkról. Az orosz nép megfelelő informálásának hiányáért az orosz könyvtáros kollégák is felelősek – jelentette ki.

Az elnök asszony bevezetője után könyvtárosok – akik Odesszától Kijeven át Harkivig, sőt Luhanszkból is csatlakoztak, olykor akadozó internetkapcsolattal – adtak helyzetképet az ukrán könyvtárakról a háború második hónapjában. Döbbenetes illusztrációik a sajtóban és a közösségi médiában megosztott, megrázó képekhez szokott nézőt is megrendítették. A részben vagy teljesen megsemmisített épületek és gyűjtemények mellett a könyvtár háborús viszonyokhoz alkalmazkodó szerepe volt a fő téma: légvédelmi óvóhely a pincében, segély- és ételosztás a kölcsönzőpultnál, információs központ civileknek és katonáknak, valamint gyerekprogram bárhol, ahol nem lőnek, és nem bombáznak.

A szakkönyvtári, tudományos és levéltári gyűjtemények közül is sokat ért találat. Mivel a legtöbb könyvtár és levéltár nem gyakorolja eredeti tevékenységét, és szolgáltatásai nem működnek, a távszolgáltatás mellett a fő feladat jelenleg az állomány mentése. Az oroszok ukránellenes tevékenységét dokumentáló, korábban Moszkvába hurcolt vagy a háború során megsemmisített iratokat minden bizonnyal lehetetlen lesz pótolni – mondta az Ukrán Nemzeti Levéltár igazgatója, aki meglepetésként, utolsó vendégként szólott hozzá a hallottakhoz.

A szervezők az amerikai könyvtárosok együttérzéséről és segítőkészségéről biztosították az ukrán kollégákat, akik hálájukat fejezték ki minden eddigi segítségért, beleértve a szolidaritás és az erkölcsi támogatás legkisebb jelét is. A legtöbb ukrán felszólaló kitűnő angolsággal arra kérte a megjelent angol, amerikai, kanadai, finn, svéd, norvég, cseh, szlovák, lengyel, francia, német, holland, magyar résztvevőket, hogy tegyenek meg mindent saját országukban Ukrajnáért. Bojkottálják az orosz részvételt nemzetközi tudományos és kulturális szervezetekben, tudományos és egyéb publikációkban, írjanak a politikusoknak és a parlamenti képviselőknek, hogy végre vége legyen a háborúnak. Minden hang számít.

Az Ukrán Könyvtári Szövetség számlát nyitott, amelyen a nemzetközi könyvtáros-közösség anyagilag közvetlenül is támogathatja a háború következtében hontalanná váló ukrán kollégákat:
<https://ula.org.ua/novyny-ta-podii/novyny/5002-financial-assistance-to-ukrainian-librarians>.